

Alkohol on riskifaktor ka töökohal

Berit Nuka

teavituse spetsialist

Puhast alkoholi tarvitati konjunktuuri-instituudi andmeil Eestis 2008. aastal ühe elaniku kohta 11,9 liitrit, mis teeb aastas ühe Eestis elava inimese kohta (sh lapsed ja vanurid) kas 30 liitrit viina, 520 pooleliitrist pudelit 4,6% õlut või 133 kolmveerandliitrist pudelit 12% veini.

Neid, kes alkoholi üldse ei joo, on umbes 15% täiskasvanud elanikkonnast. Igapäevane joomine on probleem, mida naiste seas peaaegu ei olegi - igapäevaste tarvitajate osakaal jääb alla 1%. Ligi 10% täiskasvanud meestest joob iga päev. Kõige enam on igapäevaseid tarvitajaid keskealiste ja vanemate meeste hulgas (35-64 aastat), neist omakorda tõuseb esile vanusegrupp 45-54 aastat, kus igapäevaseid joojaid on 12%. Mõned korrad nädalas joob alkoholi 23% täiskasvanud elanikest, naistest teeb seda 13%, meestest 35%.

Liigne alkoholi tarvitamine on probleem ka tööelus, sest alkoholi tarvitamisega kaasneb suurenenud vigastuste ja õnnetuste risk. Seejuures ei pruugi see tähendada ainult joobes töökohal viibimist, vaid ka eelmise õhtu pidu võib kaasa tuua ohuolukordi tööl. Pohmellis inimene tunneb väsimust, tema meeleolu on kõikuv ja keskendumisvõime halb. Nii on raske tööd teha, eriti kui töö nõuab täpsust või füüsilist jõudu. Lisaks on meeleolu kõikuv.

Tööandja on kohustatud alkoholi joobes töötaja töölt kõrvaldama.

Foto: Karin Kaljuläte/Maaleht/Scanpix

Mis puutub tööõnnetustesse, siis tööinspektsiooni tööinspektor-uurija Kalmer Kärblase sõnul ei ole võimalik välja tuua, kui suur osa tööõnnetustest juhtub alkoholi tõttu, sest vastav statistika puudub. „Väga väheseid õnnetusi on võimalik seostada alkoholi joobega, sest tavaliselt arstid seda ei fikseeri. Seadus seda neilt ei nõua. Ainult erandjuhtudel, kui see on silmnähtav, on see teatisse kirja pandud,“ selgitab Kärblane. „Küll aga fikseeritakse üldjuhul joove töösurmade puhul, kui teostatakse kohtumeditiiniline ekspertiis.“

Kui arst on siiski tööõnnetusse sattunud tuvastanud joobe, läheb see Kärblase kinnitusel õnnetuse uurimiskokkuvõttesse kirja kui kahepoolne rikkumine – tööandja rikkus töötervishoiu ja tööohutuse seadust, kuna ei kõrvaldanud alkoholi joobes töötajat töölt ning töötaja rikkus sama seadust, sest töötajal on keelatud töötada alkoholi mõju all.

Kuidas peaks käituma tööandja joobes töötajaga?

Niina Siitam

töösuhete osakonna juhataja

Alkoholi joobes töötaja tööl viibimine on nuhtluseks igale tööandjale. Töötervishoiu ja tööohutuse seadus ütleb küll, et töötajal on keelatud töötada alkoholi-, narkootilises või toksilises joobes või psühhotroopse aine mõju all. Ühest küljest ikka selleks, et mitte enda ega kaastöötajate elu ja tervist ohtu panna. Teisest küljest võib ebakaine töötaja tööl viibimine halvendada tööandja mainet kuni selleni, et tööandja kaotab oma klientide silmis usalduse. Tööandja on kohustatud alkoholi joobes töötaja töölt kõrvaldama. Selle juures on keerulisim alkoholi joobe tõendamise küsimus. Tõendamise küsimus tõusetub ka siis, kui tööandja otsustab töölepingu erakorraliselt üles öelda, kuna töötaja viibib hoiatuses hoolimata tööl joobeseisundis. Seadus ei anna tööandjale tõendamise küsimuses tuge. Töötaja joobeseisundi tuvastamiseks on mitmeid võimalusi: hinnata visuaalselt, võtta tunnistajate ütlused, saata arsti juurde. Samas puudub tööandjal õigus kohustada töötajat arsti juurde minema. Tõendina ei tule arvesse ka alkomeetri näit. Mõistlik on alati selliste juhtumite korral koostada kirjalik dokument (akt), millega kinnitatakse visuaalselt hinnatud töötaja joobeseisund, märkides kuupäeva ja kellaaja. Soovitav on võtta aktile tunnistajate allkirjad.